

יריעות

ביקורו של פרופיסור אפרים אורבך באמריקה

פרופ' אפרים אורבך בא לביקור קצר לארה"ב כאורחה של ניו יורק אוניברסיטה והמכון לחינוך ותרבות המסונף אליה. פרופ' אורבך שמאז 1956 הוא מלמד תלמוד וספרות רבנית באוניברסיטה העברית בירושלים. עשה לו שם בעולם המדע העברי בספרו הגדול "בעלי התוספות, תולדותיהם, חיבוריהם ושיטתם" וכן גם במחקרים חשובים אחרים. ספריו האחרונים: חז"ל: אמונת ודעות; ההלכה, מקורותיה והתפתחותה.

מסיבה לכבודו נערכה ב־4 למרץ, ש.ו. בהשתתפות חכמים וסופרים מהאוניברסיטה ואורחים מחמנים. ב־11 נתקיימה הרצאתו הפומבית של פרופ' אורבך "היבטים הומניסטיים בחוק העברי". קבלת־פנים לכבודו מטעם האוניברסיטה התקיימה באותו ערב בהשתתפות הנשיא רדימס שהעניק לאורח אות הוקרה.

פרופ' אורבך קיבל ב־1955 פרס ישראל למחקר ומדע ומשנת 1980 הוא עומד בראש האקדמיה למדעים ולימודי הרוח של מדינת ישראל.

כנס ארגון "מסד" בישראל

הכנס החמישי של "שבת בצוותא" של ארגון "מסד" בישראל מיסודם של מחנות הקיץ העבריים "מסד" בארה"ב, התקיים ב־17 בסלו תשמ"ה. הכנס הזה הוקדש "למכון ליהדות זמננו" שליד האוניברסיטה, לרגל חצי יובל להקמתו. בישיבה א' התקיים סימפוזיום על הנושא: "יחסי גומלין בין ישראל וארצות־הברית". השתתפו: ד"ר יפה בנימיני, ד"ר שמעון פרוסט ופרופ' גרשון ווינר. בישיבה ב' דיווחו על "המכון ליהדות זמננו", פעליו

המשורר ש. שלום – לגבורות

מלאו שמונים שנה לש. שלום, ממשוררי ישראל הוותיקים והמובהקים ביותר. לכבוד המאורע, נערך ב־7 אדר, תשמ"ה, "ערב עם משורר", שהוא גם נשיא "אגודת הסופרים העבריים" בבית־הספר על שם שאול טשרניחובסקי בתל־אביב. דברי ברכה והערכה נשאו מר יצחק נבון, שר החינוך והתרבות; המבקר א.ב. יפה; פרופ' הלל ברזל; המשורר שלמה טנאי; הסופר אריה ליפשיץ. פרקי קריאה: המשוררים ראובן בן־יוסף ורצון הלוי.

בכ"ו בשבט ערכה עירית חיפה, האגף לתרבות, השכלה ואמנות, מיפגש חגיגי עם המשורר ושירתו במעמד ראש העיר מר אריה גוראל. העריכו את שירתו הפרופיסורים הלל ברזל ואדיר כהן. וכן גם הציגו מיצירות המשורר מקהלת הילדים של עירית חיפה, המקהלה הקאמרית חיפה ועוד.

המשורר זכה בפרסים רבים (ברנר, טשרניחובסקי, ניומן, ביאליק ופרס ישראל). שירתו תורגמה לכמה שפות. ספרו האחרון בתרגום הופיע זה לא כבר –

Storm Over Galilee (ניומן בגליל). זוהי הוצאה שניה של הספר. בתשמ"ד יצאו ספר שיריו החדש – אלגביש ("עם עובד") והספר עם חיים נחמן ביאליק ומכס ברוד, פגישות ("עקד"). עד עתה הופיעו ט"ו כרכים משירתו, סיפוריו ומסותיו. אף שירי "אלגביש" מצטיינים בסגולות כשרונו הפיוטי של המשורר לתת ביטוי עשיר דמיון ועו ביטוי לרביבו גווינה ופניה של שירת האני והדור החותרת לפתרון הקיומי – ועל הכל היעדר מאז ומעולם של משורר־אמן – "לגשר ולחבר כל פרט שלא יאבד, כל מעט זעיר וזעיר... תו לתו כי יצרך להיות נשגב, להיות זוהר".

הרצאה על שם ד"ר פרנסס קרסנו טהוי ז"ל

בישיבת ועד הנאמנים של חבר המסיימים של בית המדרש ללימודי היהדות ולמורים על יד בית המדרש לרבנים באמריקה לאחר פטירתה של ד"ר פרנסס קרסנו טהוי בשנת 1983 נתקבלה החלטה פה אחד שההרצאה השנתית ב"יום המסיימים" תיקרא על שמה. "יום המסיימים", בו שבים הבוגרים לבית מדרש לשם מפגש תרבותי-חברתי הוא מפעל רבי-חשיבות.

ד"ר פרנסס ק. טהוי הניחה את יסודות מפעל זה, כיהנה כיו"ר יותר מעשרים שנה, והמשיכה לעקוב אחרי התפתחותו והתקדמותו עד יומה האחרון.

המסיימים רואים זכות לעצמם לקשור את שם עם זכרה הברוך של ד"ר טהוי, המדענית הנודעת והעסקנית הנדיבה מוקירת תורה ותרבות ישראל.

ההרצאה הראשונה על שם ד"ר פרנסס קרסני טהוי ניתנה על ידי ד"ר נחום גילמן, וההרצאה במפגש האחרון ניתנה על ידי ד"ר דוד רוסקיס.

נשיאת חבר המסיימים היא המחנכת לאה גלב.

ר.ו.

"מדינת הזהב" – זכר לתיאטרון יהודי

פעתנות, וככל פעולה ספרותית ותרבותית, כן גם צומצם תחום העשייה של התיאטרון בידיש. המחזמר, שהיה לו "נוסח", או "סיפור" מעשה" מסויים, שהלך ונישנה במשך שנים רבות בשינויים מעטים במחזות של "סקונד אבניו", תיאטרון זה לא עבר מן העולם. הוא מוסיף לכדר קהל מסויים גם בימינו – וזהו

והישגיו – ד"ר חיים בן-נור; "המכון" והמרכז הבין-ארצי להוראת תרבות ישראל באוניברסיטאות – פרופ' משה דייוויס, מייסד וראש המכון. מנחה – יעקב הלפרין. ישיבה ג' הוקדשה לעניינים ארגוניים. המנחה – שלמה ש. שאר-ישוב, מייסד "מסד" ומנהלו. קיבלה את האורחים – נחמה ווינר. ד"ר צבי גסטוירט דרש בפרשת השבוע ושושה גורן הופיעה בהצגה דרמטית – "במקום אהבה".

הרצאתו של המשורר נתן יונתן

באולם המכון לתרבות עברית וח ינון של ניו-יורק אוניברסיטה בשיתוף "הקרן לספרות עברית" – "בצרון" – התקיימה הרצאתו של המשורר נתן יונתן על התנ"ך בשירה העברית החדשה. נוכחו תלמידי המכון וממוריו וכן גם אורחים מוזמנים. הציג את המרצה, שעושה את ימי השבתון שלו באמריקה, ד"ר חיים ליף.

ישראל אלירז במערכת "בצרון"

המשורר, המספר והמסאי, ישראל אלירז, ביקר זה לא כבר במערכת ה"בצרון" וקיים שיחת חברים עם אנשי המערכת והמכון לתרבות עברית וח ינון על ענייני סופרים וספרות.

בעריכתו של מר אלירז הופיע בהוצאת "דביר" הספר "אהבת סופרים – מסות של סופרים בני ימינו" (שמיר, מגד, שדה, אורפז, תמוז. בן-שאל ובן-עזר) על 7 סופרים עבריים קלאסיים (ביאליק, בארון, ברנר, גנסי, מנדלי, בורלא והמאירי). כמרכז הופיעו ספר חדש משיריו "ממקום למקום" (הקיבוץ המאוחד) וספר תרגומים לשיריו של ג'ורג' מתיא איברדיס – "הר פתוח" (ספרית פועלים). זהו החלק השני של "דרך בית-לחם" שחלקו הראשון יצא ב-1979.

המחזמר החדש, "מדינת הזהב", הוא מעין "מחזור" סנטימנטלי-מבדח של "המחזמר היידי הקלסי". ההצגה היא מעשה ידי צעירים בעלי יוזמה וכשרון מוסיקלי, זלמן מלוטק ומשה רוזנפלד ומופקת בהצלחה בתיאטרון נורמן תומס במנהטן בסופי שבועות.

ה"עליזה" כוללת תמונות אלה: הכניסה לאמריקה (דרך שערי "אי-הדמעות", כמוכן); העולם החדש; ה"שאפ" – המאבק הסוציאלי; אזרחות; מורד העיר ומעלה העיר + – ושירי התיאטרון היידי – מן הלהיטים הראשונים עד "עם ישראל חי"...

א.ב.

עיקר תפקידו – בידור.

מה היה תכנם בדרך כלל של המחזומרים האלה? המעבר מחיי מהגרים עלובים בתלבושת ומנהגים "מסורתיים" עד הופעתם על הבמה בצורה אמריקנית מובהקת על כל גינניה... מובן מאליו, שבכל מחזמר סיפור אהבה, או תחרות בין "שירי" של "לא יוצלח" ואוהב בן הזמן החדש ולא קשה היה לנחש ידו של מי תהיה על העליונה... ואגב, בכל מחזמר גם "בימים הטובים ההם", היה בידידש בליל של מלים אנגליות.

ספר היובל לכבוד הרב מרדכי קירשבלום

הספר הוגש לבעל היובל "למלאת יובל שנים לפעילותו הציבורית הברוכה למען היהדות הדתית-הלאומית".

הספר, שהופיע בתשמ"ב בעריכתו של הרב דוד טלזנר, אף הוא מעסקני היהדות הדתית הוותיקים ומסופרי "הצופה", מכיל מאמרים ומחקרים חשובים בתנ"ך, הלכה ומחשבת ישראל. בראשו מופיעות ברכות ותולדותיו של בעל היובל כתובות בידי יצחק גולדשלג וד"ר יצחק רפאל. במדור השני "דברי תורה" משתתפים בו הרבנים שלמה גורן, יהודה גרשוני ("השוואה בהלכה") א.י. דולגין ("ירושלים בהלכה"), זלמן דרוק, אלתר הילביץ, חיים דוד הלוי וד"ר זרח ורהפטיג.

במדור מחקר ועיון המשתתפים הם: פרופ' שרגא אברמסון; נביא, רואה חזוה – ר' אברהם החוזה; שמואל הכהן וינגרטן – ההקבלה שבין החגים; הרב ד"ר ישראל וינשטוק ז"ל – העץ במחשבת ישראל; ד"ר שילם ורהפטיג – הגבלת חופש העיסוק במשפט העברי; ד"ר חיים חמיאל – והמלך דוד זקן; הרב אהרון הלוי פיצניק – עקידת יצחק או עקידת אברהם?; הרב חיים צימרמן – כלל ישראל והאתחלתא; הרב מרדכי קירשבלום – עלייה - עבר הווה ועתיד; הרב עוזי קלכהיים – אדם וארמה בגאולת ישראל; ש.ו. שרגאי – במחשבת ישראל. הרב אשר קירשבלום ז"ל, אחיו של בעל היובל יבל"ח, בא מאמר באידיש – "מיין ברודער מאטעלע". במדור האנגלי משתתפים יצחק גולדשלג, פרופ' עמנואל רקמן, נשיא אוניברסיטת בראילן והרב דוד טלזנר.

BNAI ZION

136 EAST 39th STREET Tel. 725-1211 NEW YORK, N.Y. 10016

The American Fraternal Zionist Organization

Extends Best Wishes To Medinat Yisrael and to All Its Friends

For A Happy and Healthy Passover

SIDNEY WIENER
National President

PAUL SAFRO
Chairman of the Board

MEL PARNES
Exec. Vice-Pres.

HERMAN Z. QUITTMAN
Exec. Vice-Pres., Emeritus